

ТАЛЬКО НАТАЛІЯ,

студентка 4 курсу факультету
менеджменту і бізнесу ВП «МФ
КНУКіМ»

Науковий керівник: Попова Н. Ф.,
заст. директора з наукової роботи КЗ
«Херсонська обласна бібліотека для
дітей ім. Дніпрової Чайки»
Херсонської обласної ради

ТЕАТР У ДИТЯЧІЙ БІБЛІОТЕЦІ: ДОЗВІЛЛЯ, ВИХОВАННЯ, ТВОРЧІСТЬ

Театр – це джерело розвитку естетичного світосприйняття, глибоких переживань та відкриттів. З чого ж розпочати, як донести до дітей всю серйозність та величність театрального дійства? Як показати різницю між реальністю та грою? У цьому бібліотекареві допоможуть казки, адже завдяки казці дитина мало не від народження пізнає світ добра і зла. Улюблені герої стають зразками для наслідування. А ще у дитячому житті з'являється мистецтво, досить близьке до сценічного: гра. Вже у трирічному віці діти не тільки уявляють реальні або неймовірні події, але й складають цілі п'єси, граючись «у дитячий садок», «у поїзд», «у школу» і т.д. Дітям цього віку цілком доступне мистецтво імпровізації. Якщо ж запропонувати дітям цікаві сюжети та історії, гра стане справжнісіньким театральним дійством, а її учасники відчують себе акторами. І як справжні актори почнуть опановувати пластику і грацію рухів, розвивати свої музичні здібності та художній смак, уяву та уявлення.

З цих двох складових – із казки та гри – і потрібно починати, вирішили працівники Херсонської обласної бібліотеки для дітей ім. Дніпрової Чайки, започатковуючи 13 років тому в стінах бібліотеки ну майже справжній театр – літературно-театральну студію «Чеширський кіт». Студія почала працювати в 2002 році, завжди однаково радо приймаючи до своїх лав як дітей, так і дорослих. Склад дитячої трупи різноманітний – і за віком маленьких акторів (від чотирьох років), і за розмаїттям творчих захоплень [2, с.3 0].

Заняття в театральній студії – це серйозна робота, спрямована на розвиток сценічної майстерності, відчуття ритму, творчого мислення, артистичності та емоційності у дітей. Під час занять ми вчимо маленьких акторів умінню зображувати казкових та літературних персонажів за допомогою жестів, міміки, рухів, динаміки модуляції голосу, емоційного мовлення.

Репертуар театру-студії «Чеширський кіт» складається з різноманітних постановок, в яких відображається світ природи та людини, культура

українського та російського народів. Маємо в своєму доробку сучасні й екзотичні конкурсно-ігрові програми та шоу, і, звичайно ж, інсценізації творів дитячої літератури. Актори театру залюбки беруть участь у виставах за творами таких улюблених, всесвітньовідомих письменників, як Корній Іванович Чуковський, Микола Олексійович Некрасов, Пауль Маар, О.Генрі, Астрід Ліндгрєн, Ганс Крістіан Андерсен, Джеймс М. Баррі та ін.

Тринадцятирічна історія «Чеширського кота» почалася з виступу юних «кошенят» на щорічному конкурсі «Лідер читання – 2002», де вони виконували ролі персонажів відомих казок. І продовжили цю традицію ще не один рік поспіль із успіхом, завойовуючи визнання своїх глядачів-ровесників.

А ще наш «Чеширський кіт» – це театр прем'єрний. Це значить, що практично всі спектаклі тут ідуть лише один раз. Рідкісним винятком є повторні вистави «на виїзді» – для діток, що виховуються в школах-інтернатах, у дитячому притулку. Тому і репертуар «напрацювали» досить великий: «Кіт у чоботях», «Пітер Пен», «Гаррі Поттер», «Костюм для короля», «Малюк та Карлсон», «Муха Цокотуха», «Дюймовочка», «Пан Белло і блакитне диво», «Вікентій прерозумний». А ще ж є щорічні новорічні розважально-ігрові програми, різдвяні постановки, святкові програми до Дня матері та традиційні театральні капусники із святковими виступами, конкурсами, частуванням пирогами з капустою [1, с. 41]. Крім того, юні «кошенята» зіграли ролі у декількох бібліотечних відеороликах.

Новий напрямок роботи в Херсонській обласній бібліотеці ім. Дніпрової Чайки – це організація роботи літературного театального кафе «Як на наші іменини ...», до ювілеїв письменників і книг 2014-2015 рр. [4]

Проект «Як на наші іменини ...» передбачає створення «бібліо-п'єс» і постановку літературних, у тому числі лялькових, спектаклів. Цільова аудиторія – діти і дорослі – відвідувачі бібліотеки. Теми – сторінки життя і творчості видатних письменників і знамениті книги. Форми постановок найрізноманітніші: вистава-мозаїка і документальна інсталяція, вернісаж та інше.

Офіційний старт проекту відбувся в листопаді 2014 року, хоча перша постановка вистави до 200-річчя М. Лермонтова «Поет. Епоха. Маскарад» була показана в день його народження 14 жовтня 2014 року. Глядачі, читачі-учні 9 класу загальноосвітньої школи № 53 Херсонської міської ради, поринули у сорокові роки 19 століття. У невимушеній обстановці камерного дійства вони дізналися про події з життя великого поетів. Під час вистави лунали поетичні твори і романи, які перемежались із музикою та фрагментами фільмів.

2 грудня 2014 відбулась бібліотечна інсталяція «Херсон. Театр. Мейерхольд». Документальний спектакль присвячений життю і творчості Всеволода Мейерхольда. Видатний театральний реформатор в першій половині ХХ століття працював у Херсоні, в міському театрі. Його напористість в роботі і вміння сколихнути публіку надихнули творчу групу співробітників бібліотеки на нові бібліотечні форми роботи з читачами [3].

Для молодших читачів прем'єра вистави «Пішла муха на базар ...» за творчістю відомого дитячого письменника Корнія Чуковського відбулася 21 січня 2015 року [5]. Головна героїня знайшла гроші, але на базар не ходила і самовар не купувала, а святкувала свої іменини в екзотичних краях, де зустрілася з Бармалеем, добрим Айболітом і безліччю тварин з відомих творів письменника. За формою цей захід – вистава-мозаїка. Учні початкових класів із задоволенням переглянули лялькову виставу, відповіли на запитання бібліотекаря і отримали в подарунок сучасні яскраві книги.

Список використаних джерел:

1. Ковач, І. Котячі історії довжиною в десять років [Текст] / Ірина Ковач // Русское просвещение. – 2013. – №2. – 2013. – С. 41.
2. Крыжановская, О. В. «Кофе. Кошки. Мандельштам», или опыт библиотечной театрализации [Текст] / Ольга Владимировна Крыжановская // Школа и библиотека: креативные проекты, инновационные программы: сб. ст. и материалов. – Херсон: ХОБД, 2014. – С. 30-32.
3. Мейерхольд. Москва. Херсон [Электронный ресурс] / Херсонская областная библиотека для детей им. Днепровой Чайки // блог литературно-театральное кафе «Как на наши именины...». – Электрон. текст. и граф. дан. – Херсон: ХОБД, 2014-2015. – Режим доступа: <http://lit-imeniny.blogspot.com/2014/12/blog-post.html> . – Название с экрана.
4. О проекте [Электронный ресурс] / Херсонская областная библиотека для детей им. Днепровой Чайки // блог литературно-театральное кафе «Как на наши именины...». – Электрон. текст. и граф. дан. – Херсон: ХОБД, 2014-2015. – Режим доступа: <http://lit-imeniny.blogspot.com/p/blog-page.html> . – Название с экрана.
5. «Пошла Муха на базар...» [Электронный ресурс] / Херсонская областная библиотека для детей им. Днепровой Чайки // блог литературно-театральное кафе «Как на наши именины...». – Электрон. текст. и граф. дан. – Херсон: ХОБД, 2014-2015. – Режим доступа: http://lit-imeniny.blogspot.com/2015/01/blog-post_22.html . – Название с экрана.